

Twènterlaand en -leu en -spraoke

Maondblad vuur 't Twèntse volk

(OFFICIEEL TIEDSCHRIFT VAN 'N TWÈNTSEN SCHRIEVERSBOOND)

Ne zaak van 'n ooln stèmpel
Da's zeker en gewis
Is veur de Tukkers
De beste reclame dee d'r is

Dat is:

J. H. Smit - Hengelo
HERENKLEDING

Willemstraat 46 - Telefoon 3777

HET SPEELGOEDPALEIS
TEUTELINK

Enschedeesestr. 22 - Tel. 2814 - Hengelo

Boerenleenbank
OOTMARSUM

3°/o rente van alle direct
opvraagbare spaargelden
Telefoon 200

De zaak waar U altijd slaagt. Oldenzaal

Klaant'n van **BISCHOFF**
Bint almaol vol lof
Ne dame of heer . . .
Ze komt aaltied weer
want:

Bischoff

het 't beste wat er is!
Aowertuugt ow van disse waarheed

Sturka

SPORTKLEDING

VOOR HET HELE GEZIN

Herenkleding, hoeden, modes

aparte genre

oostvogel
sinds
1795

Haverstr.1 - ENSCHEDE - Hengelosestr.9

KUIPERS

Hengelo - Telgen 21

Spaar bij de

Boerenleenbank
HAAKSBERGEN

Kassier: H. H. Rouwenhorst

service voor huisbrandolie

Voor uw oliehaard levert de coöperatie
huisbrandolie en petroleum.
Vraag inlichtingen bij de afd. Brand-
stoffen van deze coöperaties:

Coöperatie

ALMELO Stationsementel Tel. 3904
„Enschede" u.a. Tel. 8185 } Industrie-
ENSCHEDA „Voorhoede" u.a. Tel. 8633 } weg

GOOR v. Kollaan Tel. 620 of 454
HENGELA
Waarbekenweg 65 Tel. 2260

DAKS

REGO

skirts

met een Twin-Set van

Pringle of Scotland

de meest geslaagde
combinatie

Alleenverkoop

WITTEVEEN

Drienerstraat 22

HENGELO (O)

telefoon 3612- K 5400

STALEN ANTI-SLIP TRAPTREDEN TRAPPEN EN BORDESSEN

◆ Uitglijden bij olie, vet, ijs
of sneeuw
niet meer mogelijk

voor: machinekamers en
ketelhuizen
opgangen naar
bordeszen
verdiepingen
nooduitgangen

Nieuwe, zeer lichte en goedkope constructie.
Ook losse traptreden en bordesplaten in elke
lengte en breedte leverbaar

Prima referenties van groot-industrie en architecten

Vraagt vrijblijvend offerte en folders

DIJKHOF - HENGELO

Oppericht 1921, Fabriek van constructie- en plaatwerk
Smeden en algemene metaalbewerking

Tintelend
van
Levenslust!

Koopt melk-producten van de „H. C. M.”
Hengelose Coöperatieve Melkinrichting

Coöp.
Boerenleenbank **Hengelo(0)**

verzorgt alle bankzaken

Parallelweg L.S. 29, Hengelo telef. K 5400-2390

Al rier iej wied, al rier iej kot
Wa'j koopt bie Elbert geet nooit kapot

G. Elbert & zn

Rijwielen — Motoren — Bromfietsen

Waarbekenweg 54
telef. 3336, Hengel

VOOR HEREN- EN DAMESCONFECTIE naar:

CONFECTIE MORSELT
CENTRUM

BORNE, telefoon 236

VAN LAAR & Co's
AUTOMOBIELBEDRIJF

ENSCHEDSESTRAAT 127, TELEFOON 3983
HENGELO (O)

SIMCA

-

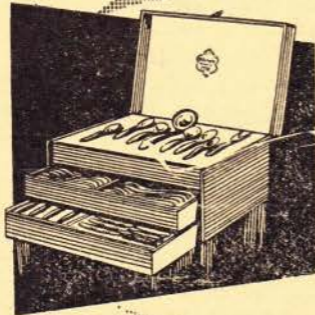
MORRIS

Cassettes in **KELTUM**
en **ZILFAPLEET**

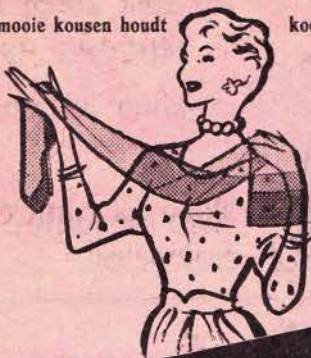
Keuze uit vele
verschillende modellen
en direct leverbaar

Gebr. VAN WEZEL

Spoorstraat 3, tel. 3926
HENGELO

Als U van mooie kousen houdt koopt dan

ten Cate Nylons

Gulden Hert en Silver Hert

Coöp. „DE LANDBOUW“ w.a.
GOOR

Het adres voor: Mengvoeders onder C.L.O.-contrôle
Meststoffen, Kruidenierswaren,
Brandstoffen, Bestrijdingsmiddelen en
Landbouwwerkzaamheden

In gaans Twènterlaand

haalt ze de

KINDERKLEER bij

JoWeCo

J
A
N
B
U
D
D
I
N
G
H

MARKTSTRAAT 34 — ALMELO

A'j spul koopt met
NICO'S JUFFERKE
koop ie good spul!

Nico ter Kuile & Zn., n.v.
ENSCHEDÉ

SKODA ■

Standaard f 4995.-
Luxe f 5450.-

Dealer voor Hengelo en omstreken

Garage G. ORDELMAN

MARSKANT 8, telefoon 3898, Hengelo.

Laot oe nich benaffelen
koopt oew ringen bie j

KOELINK juwelier

Burgemeesterstraat 2-4, Enschede

Coöperatieve Boerenleenbank Borne

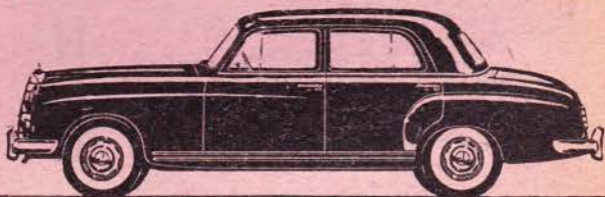

Verzorgt alle bankzaken. Grotestraat 162, tel. 476.

MERCEDES-BENZ Service

in Almelo **Garage GEBR. KEMPERS**

Off. agent van Mercedes-Benz voor Almelo, Hengelo en omstr.

BIEJ OONS IN 'T TUKKERLAAND

Adriaan Buter, Goor

Leu, wat hew alwier vól metemaakt in dat kleine stuksken van zeuven en vieftig.

Biej de Kamer van Koophandel maakt ze an 't begin van 't nije jaor aait de economische balans van oons Tukkerland op. Meneer Hems van Heek, den van dat spil zovól as 'n veurzitter is, haólt dan ne grote rede. Dat hef e ok ditmaol wier daon en Tukker hef 'm heuren zeggen, da'w in de Twènsche textielindustrie nog wa zesdoezend leu kunt broeken!

Jao, da's nich zo bes, benaamp nich, noe 't ze van de stichting Textielvak hebt oetdokterd, dat de arbeiders in disse industrie gemiddeld older wodt, umdat d'r te weinig jonge leu bije komt. En dan mu'j d'r nog bije heurd hebben (zoat ze Tukker op 't Schuttersveldfebriek verteld hebt) dat d'r nog wa drie Schuttersvelden bije bouwt kunnen wodden, um 't manchesterspil te maken, dat ze in Amerika broeken kunt! Ik kan miej best begriepen, datze zich in 'n textiel luk hellig hebt maakt, umdat d'r van de Hongaarse textielarbeiders meer 'n stuk of wat in Twente terecht bint kommen. Alhoowal: textielarbeiders of nich, dee Hongaren wazzen hier welkom en wiej hebt ze zoonder bedenken in de naoberschap opnommen. Dat heurt zik jao zo.

Et nije jaor hef ok wier 'n nije jaorboek veur Oaveriesel brach. D'r

stun ditmaol meer van Twente in at al wal 't geval hef wes. Heel bezunder vun ik de „Experimenten met de mooderspraake” van Johan Buursink. Hee hef d'r aover veteld in 'n Twènschen Schrieverskreenk, den misschien tooken jaor ok met 'n jaorboek zal kommen. Haw 't mer zo wied at ze 't in 't Bènthemse hebt met eer mooie Bentheimer Jahrbuch.

An Twènsche schrievers en beuke is gin gebrek, allenig: ze kunt gin oetgevers veenden. Alle niejs wat de beuke anbetreft kaank in enen regel daalschrieven: 'n jubileumboek van de Prov. Planologische Dienst en 't eerste nummer van 'n statistisch kwartaalschrift van Eènsche. De P.P.D. — steet in dat book — wil 'n streekplan veur Twènte opstellen. Tukker hopt, dat ze nich alleen plannen veur „flats” zult maken, meer ok veur de Twènsche cultuur.

At dee cultuur et van de schilders mut hebben, dan vraog iej oe wal 'ns of, waor dat hen geet. Wiej hebt noe ne oetwisseling met Westfalen.

Da's naar bes, mer Tukker decht zo, dat wiej oons met dee leu achter 'n paol better op zien plat vestaon kónt as in de „geheimtaal” dee 't vól van dee kwastenkearls rechtevoort gebroekt. De oetwisselingstentoonstelling hef eerst in Almelo wes en doo hebt ze 'm in Zwol „officieel” lós daon.

Twente raakt 't mooie museum

**KOPEN BIJ DE SPAR
IS SPAREN BIJ DE KOOP**

Jantjen van Heek †

kwiet, dat dr. Hannema veur zich-zölm en veur al wel d'r wil kommen kieken, in 't kasteel Weldam bij Goor hef inericht. De familie wil d'r weer gaon wonnen en 'n huurder mut vetrekken. Hee geet naor 't Niejenhoes bij Heino, dus nog in de buurt. „Et Westen hef al genog kunstschaten” meent dr. Hannema en Tukker is blij dat e dat meent.

Jao, en dan hew nog ne nije telefooncentrale in Hengel kregen en 't netuurmuseum in Eënsche wodt deur de gemeente aoverenommen en geest met zien spul op stap, 't geest in.

Da's wal makkeluk, meer 'k zol oe anraoden, daorumme toch nich in hoes te blieven. De netuur is boeten op zien mooist, benaamp in de tied dee noe weer ankump. Wiej hebt trouwens nog niks as veurjaor ehad. Op Dreekonningen (6 jan.) hef Tukker al speenkruud met 'n bleumen k' in evunden!

oewen Tukker

In 't Rijksmuseum Twente hef dr. van Heek ne schatkamer van middeleeuwse kunst te hoop 'ebrach

Jantjen van Heek is dood. Doctor Herman van Heek van Huize Bergh, wol 'k ezeg hebben, meer Jantjen van Heek mag ok. Want woo't nen bezunderen man 't ok wes hef, hee is aait nen eenvoudigen Tukker bleven. Nen man, zo at borgemeister Van Veen 'ns zeg hef „die de eenvoud van de wijsgeer paarde aan de wijsheid van de eenvoudige”.

Hee is dree en tachtig ewodden en dat is nen mooien lêeftied, benaamp a'j zovölle goods hebt kunnen doon as Van Heek daon hef. Wiej wilt dus nich klagen, da'w 'm noe missen mut, al dut 't aait luk zeer en al mu'w d'r an dênken, dat met Jantjen van Heek 'n lesten is hen egaon van nen vrendenkreenk van veuranstaonde Twënsche leu: Ter Koele, Van Deinse, Cato Eldering, meister Bernink, meister Van Sambeek en jammer genog ok van jongeren ölder, zoas Willem Dingeldein. . .

Veur wat dee leu veur oons Twente daon hebt, wille wiej dankbaor wèen. En dankbaor, da'w zukke leu hebt meugen kennen, met zonne grote leefde veur oonze volk en oonze volkshoes: et ländeke an de grênze, waar wiej allns veenden könt, wat wiej neudig hebt um war-keluk te lèven.

Dat hef Van Heek ok edaon. Hee hef völ in de wiede waald um zich hen ezeen, meer zien hätte is aait in hoes ebleven. Veur de „heemschut” hef e völle daon; hee kon dat jao ok. Meer 't venaamste wat e veur de Twënsche cultuur hef daon, is 't veurbeeld, dat e gaf. As mënsche en as börger.

Wiej mut vedan zonder zienen steun, meer mêt dat veurbeeld.

Dat e vrèdig mag rusten.

A.B.

Vastenavond-deuntjes

Dr. G. J. M. Bartelink, Enschede

Hendrik Odink haalde in het tijdschrift *Erica* (2, 1946, p. 105) een herinnering op aan de Vasselaovend te Eibergen in vroeger dagen: „Uit onze jeugd herinneren we ons nog, dat we met een foekepot rondtrokken en zongen, zoals overal elders:

Foekepotterij, foekepotterij,
Geef me een centje, dan ga ik voorbij.

Of

Vrouw, geef me dit, vrouw geef me dat.
Geef me een stuk van een varken zijn gat.

Cato Elderink (Twènter laand en leu en lèven) tekende uit de mond van oude mensen in Buurse op, hoe in vroeger jaren de jongelui daar op vastenaovend in Alstätte pret gingen maken in vermommingen, waaraan „Bakhoes” (Bacchus?) te pas kwam, terwijl men daar ook de foekepotkeerls kende, die met zwarte gezichten en de kleren krang aan, soms met een schaapsvel over het hoofd, bedelliedjes zongen, waarbij het vooral om worst te doen was.

In de Achterhoek — Odink wijst daar al op — was dit gebruik algemeen. Men vindt enkele voorbeelden in „Land en volk van Twente” (1951) van Adriaan Buter, maar ook in het Overijsselse trok men op vastenavond met de foekepot rond en nog is het gebruik hier niet verdwenen. Buter noemt Haarle bij Hellendoorn en haalt het foekepotterij-liedje aan, dat de jeugd van Haaksbergen nog elk jaar op de zondag, maandag en dinsdag voor de vasten door de straten laat dreunen, uitgedost in alle mogelijke oude kleding en met zwartgemaakte gezichten, terwijl men lawaai maakt op een foekepot en met potdeksels. In Haaksbergen kent men ook:

Vasten-, vastenaovend!
'k Kom nich in hoes veur vanaovend.
'k Komme nich in hoes veur morgen
vroog.

Is dat dan nich vroog genoeg?
Vrouw, gew mi'j dit, vrouw gew mi'j dat.
Gew mi'j 'n stuk van 'n verkenstat.

De jeugdbeweging, die de inzameling gebruikte om de kas te spekken, heeft dit liedje hier langer dan elders levendig gehouden.

Ook elders is het gebruik nog niet helemaal uitgestorven. Bijvoorbeeld in Almelo, waar jongens met de foekepot langs familie en goede bekenden trekken.

Van liederen bij de aloude vastenaovendsganck naar de commanderie te Ootmarsum (16e, 17e eeuw) is niets overgeleverd (over het gebruik zie men de Overijs. Alm., 1843, 8ste jg. p. 118—120).

Wel vinden we in de Overijs. Alm. (1840, 5de jg. p. 28: art. v. J. Helderma over Overijsselse en Twentse woorden en uitdrukkingen) een ander liedje vermeld:

Bovven in de hörste
Doar hangt de spiele met wörste:
Doo mi eenen langen
En loat de kleine mer hangen.

Als vastenavondlied is dit ook op verschillende plaatsen in Duitsland bekend:

Droben in der Firste
hängen die Bratwurst
Gebt uns die langen
Lasst die kurzen hangen

En in Zuid-Nederland komen in een uitgebreid vastenavondlied ook de volgende regels voor:

Boven in de schouwen
Daar hangen de worsten aan touwen.

Twentse schrieveriej mist gezag

De staand van de Twentse schrieveriej op den dag van vandage kōw vergelieken met dee van de row in 't veurjaar: zee steet nog in de hekkeltaan en kiemkert gestäörig. Oonderdewiel vraogt wat leu zik of, of de groond wa geunst genug hef - en waarom in 't Tukkerlaand, ondaaks de vasttestelde fêlheed vuur de mooderspraoke nog gin 'eschreem streektal-kultuur is ontstaon, dee te vergelieken is met dee van Grönningen, waor de geesdrif vuur de mooder-spraoke now net nich zo groot is.

't Grönninger blad „'t Swieniegelte” mëent, dat 't missen van 'n 'eschreem streektal-kultuur in Twente meugeluk 'n gevolg is van 't dagelukse gebroek, dat de Twentse leu van eur mooderspraoke maakt. In 't letste nummer kōw (in 't Twents ummezet) lezen:

„Juust in Twente zal men opmerken, dat de leefde vuur de mooderspraoke löp duur alle klochen van 't eegen volk (de oole stam), dee de mooderspraoke dan ok wisse veur 't grootste deel nich zōt as 'n tied-verdrief allenig, mer as 't vertrouwde schilderbeeld van 't „oonder mekaar wëen”, 't mag wëen boer of arbeider of fabrikaant en wërkvolk. Meugluk is 't dizze natuurlukke take van de mooderspraoke, dee maakt dat an eere biejezondere deenst, dee van kultuurtaal-instrument, (nog) nich tookommen wōr?”

Oet dit en nog aander geschrief blik oons 'n groot verlangen um allens wat oonze mooderspraoke angeet zo staark en schaarpe meugluk oet te drukken. En 't is wisse good da'w in dizze zaken tot staarke oetdrukkingen komt. Woarum zōw dan ok nich zeggen dat 'n 'eschreem Twentse streektal-kultuur eanliks nen vrommen wëns zal blieven, zolang d'r gin maotstaf besteet vuur good en nich-good schrieven.

Wil de Twentse mooderspraoke ooit richtige schriefftaal wōdden, dan zal d'r 'n Twents woordenboek motten kommen van gelieke weerde as 'n Hollaands. Dan zal (boeten de Vosbergen-spellinge um) vuur eegen streek 'n schrieffwieze vasttesteld motten wōdden, waarbij alle aanderschrieffwiezen verkeerd bint. De spraok-keunst (grammatica) zal oppeschreem motten wōdden eëm as datgennige, wat moeder de schriefftraant (stilistiek) te maken hef. En daorvuur zal o.a. 't beschikbare wërk, dat in de mooderspraoke eschreem is, onverschillig motten wōdden. Want as ter iets ontbrekt in oonze schrieveriej, dan is dat wa't gezag!!!

Misschien lig hier ne vuurbereidende take

Oet 't Westfalen-laand

(Prof. Dr. Ludwig Walters, Borken)

JUPP DÖT 'T NICH

Undäögend was den kleinen Jupp
daor wöod nich lange fackelt,
de Vader kümp un höit der up,
dat so de Heide wackelt.
Mehr unse Jupp, de höllt nich still
un wiärt sich bie dat Kloppen,
daor pöck em Vader fast un will
int Hohnerschott em stoppen.
Daor brüllt en röpp den kleinen Dott,
„Dat wick U alle seggen,
stoppt mie mehr rühg int Hohnerschott
mehr Eier doo'k nich leggen”.

'N MÄNNEKEN OF 'N WIEWKEN?

De Blagen hädden in 't Schole hüört.
wo Noach mät de Arche up 't Water füört,
un wo he ne Duwe dann flegen leet.
Daor fräögg no ne Junge bie sien Vader
Bescheid,
„Wat dat gröne Taksken bregg, dat
Duwken,
was dat 'n Männeken of 'n Wiewken?”
„'n Männeken was dat”, bromt den Ollen,
„so lange kann 'n Wiewken den Schnabel
nich hollen”.

SO GEHT 'T IN DE WALT.

Ut de Schole kump Jansken, den kleinen
Stropp,
he schmitt den Tannöster, un schuddet
den Kopp.
„Wat is dann?” vraog Mooder, „wat geht
die dann an?”
Daor höget sich düftig den kleinen Mann.
„I hebt uns jao allemoale förn Geck,
mehr no doo'k nich langer mehr mät, dat
seck,
wie mut uns plaogen, wat 't Tüg mehr hölt,
un an 't leste dann treckt de Magisters et
Geld.

vuur de Twentse Schrieversboond. Meugluk zal zee één of meer taalgeleerden bereid können veenden en nen kreenk van getrouwe schrievers können vörmen, dee met mekare dit wisse nich kinderachtige wërk vuurlopig a vaste ees wilt besprekken.

Gk.-Hgl.

weenter

Mevr. W. Hagreis-Post, Hengelo (O.)

De beume zint kaal en het mooie is vot
 De weend hef de bla van de takke ofschod
 Het kleed wat in 't vuurjaar eer annemetten
 Dat lig op de grond, now verschroompeld
 en blas

En as dan de weend zo boest en zo blös
 Dan hebt er de beume gen ogenblik röst
 Ze nikt met de köppe, van hen en de weer
 Zo meu en mistreustig, ze könt haost nich
 meer

Meer dan kriejt ze vrèe, want de weend
 'n Hemmel trek too en wodt doonkel en
 't Wil wisse gaon sniejn, 't löt zo dèmpig
 't Is stille al um, het wodt gudderig en
 koold

Daor komt a de vlökke, zo gleensterig wit
 Ze dawwelt en drèët of der lèven in zit
 Dan leit ze zik daale op allns wat der
 De kapbèrg en 'n mesthoop, allns krig
 zien bescheed

Op weiden en maoten, de rogge op 't laand
 Op hoes en op schöppe, langs de bekke
 Op struuke en beume, zo nakend en kaal
 Ook daor leit de vlökke zik zeutjes op daal

eersten snee

(A. J. U. Lamm, Hengelo)

Wo sachte völ den eersten snee;
 et veald lig as ne sulvern see
 mer soonder weend en waterslag
 verstild te dreumen.

Nums reurt sik oop et klaore kleed
 waorop nog genen voetstap steet;
 wo plechtig praolt ien eere prach
 de bare beume.

Vuursichtig leg de sun wat lech
 ien 't sieden sluj dat langs de weg
 de leage stroeweln straolen löt,
 en ien de riese
 van de bearken piept non fien
 en iel den nettelkönnik sien
 klean vertelsel, wiel 'e slöt
 oop d'eagen wiese.

Wat wieder ien de weelde weaj
 daor greawt ne griese graawe kreaaj,
 dèn soch daor wierig weenterkos
 vuur siene mage.

He veendt alleen nen bloten bot,
 dan vlög 'e traag wat veerder vot:
 en smit sik oop nen toog ien 't bos:
 't is mis vandage.

Nog eenmaal seg 'e sienen nood
 — een belken um sien daaglikks brood —
 dan krop 'e nao dat kras gekreaaj
 ien sienen kragen.

So döt et weenter, naor ik deank;
 et gef den dichter sien gescheank,
 de schoonheid met en an de kreaaj
 ne leuge mage.

't Laand krig de röste, dee het wis hef
 verdeend
 Tot at 't wier zo wied is, dat 't vuurjaar
 begeent
 Jao, 't vuurjaar, dan zint nich de beume
 meer kaal
 Dan leit zik de blossems daor leefluk op
 daal

En völl'wechens zee'j dan de grond ook
 wier wit
 Meer dan is 't 'n snee waor 'n honnig in zit
 't Is 't broedskleed van 't vuurjaar, zo
 zuuver en blaank
 Het maakt oons zo blij — en oons hette
 zeg daank

**MANCHESTER
FLUWEEL
CORDUROY**

poolvast en . . .
volpool

Het wereldmerk voor échtheid!

Het klootschieten wordt in Twente nog actief beoefend dank zij de gezonde animo en het bestaan van meerdere geduchte ploegen. De heer G. J. Hollink uit Oldenzaal, secr.-penningm. van de Twentse Klootschieters Bond (foto rechts boven) houdt zich bovendien intensief bezig de jongere generatie vertrouwd te maken met het spel. Geregeld trekt hij op woensdagmiddagen met ruim 30 knapen het veld in om hen de eerste beginselen van 't spel bij te brengen.

't Riesnse plat

WO SKRIEUW IEJ DAT?

Mr. K. D. Schönfeld Wichers, Rijssen

A'j kùjrt gebroek iej geluudn, mer a'j skriewt mu'j dr letrs too zetn en tut de leste joarn too, was 't Riesenns nog nooit op papier ezat; 't har alleeneg ekluenkn in de huuze van Riesen en op de stroate en in 't laand dr um hen en mangs nen keer in Almelo of Deawnter as Riesndrs doar hen gungn of oondr de soldoatn at 'r 'n koplken oet Riesn bieje mekaandr kùnn.

Mer non munn dee geluudn op skrif komm, vuur elk ampat geluud nen ampatn letr. Vuur 'n groot deel zi'w doar wa met terechte, umdat vulle van dee geluudn dezelde zeent as dee in 't Haollaans gebroekt wordt en dan kù'w dr ook dezelde letrs vuur zetn. Mer doar komme wiej dr neet met. Hier zee'w ook wier dat 'n plat rieker kan wean as ne „taal”, want van 't Hollaans zeent 'r mer twee „klinkers” (ik mut hier 't Hollaanse woord wa gebroekng; a'k skriewn zol van „kleenkr” zo'j deankn an de steendr in de stroate) dee-deviej neet gebroekt, 'n „ui” en 'n „ij”.¹⁾ Doarteengnouwr hebbe viej wal 'n stuk of zuewn „klinkers”, dee't 't Hollaans neet kent en bieje disse mu'w vroang: Wo skriew iej dat?

Vuur da'w disse Riesnse geluudn stuk vuur stuk bieje 'n kop nemt um te kiekng wodoaneg o'j dee 't beste op papier kùent zetn, wi'k oe één dinge veteln, woer'k eers van hebbe stoan te kiekng. Laatr toew'k dr ouwr noaprakkezeern vuen ik 't neet mer zoo vrùmd as eers. Non, hoaste al dee geluudn zeent dezelde as duur de deers emaaft wordt dee't boern — en alle oale Riesndrs warn boern of hùeln deers bieje 't hoes — zoo um 't hoes hebt loopn of op stal hebt. Bieje de Hollaanse klaankn he'j dr ook 'n poar bieje (zoo is „oe” de klaank dee't de doewe lùt huern en „a” den van nen grootn hoond, vandoar: „blafn” en met „uu” dut 'n haann). Mer loa'w non de Riesnse geluudn ees bekiekng.

Dan he'j doar eers dat wat klàenere huene maakt, dat is neet „a”, mer 'n betjen mear noar „e” op an, wat de Hollaandrs „keffen” neumt. Disn klaank wordt in 't Riesns ook gebroekt as „Umlaut” van „a”, vuur 't „meervoud”, biejev.: „pak-pàkke, klap-klàppe”. Disn „à” he'w in 't Riesns neet alleeneg kot, mer ook laank: „àe” en dan keump e kot bieje 't geluud van 't skoap, biejev.: noar dàeltn (naar beneden), stàel (helemaal, in de ergste mate).

'n Tweedn den'w in 't Riesns wal hebt en in 't Hollaans neet is 't geluud van 'n sik, 'n Fraans: „è” (laank). Umda'k neet gearne tekens gebroeke a'k 't met letrs of kan, leek 't miej too, dat „ea” wa zo'n betjen oetdrúkn wat 't was en dee letrs wordt in 't Hollaans zoo neet gebroekt. Vuur 'n kotn klaank skriew ik net as in 't Hollaans alleeneg nen: „e”.

Dan he'w 'n klaank woer 't al zoolange at'r plat eskreewn wordt de letrs „oa” vuur gebroekt wordt (mangs zee'j ook „ao”, mer dat is neet good, a'j tenminsn zoo vulle mueglek verbaand wilt hòoln met 't Hollaans; (woerumme zo'j doar van of goan at 't neet nuedeg is?), want a'j 't oetsprekt kuemp eers 't geluud dat op „o” lik en dan dat op „a”). Zoovulle ouwr de letrs, mer non 't deer. A'j in gedachn ne boerndelle rond goat is dr gineen deer dat „oa” skreewt, mer a'j non 'n klaank ees kot maakt en iej lustrt noar de geluudn dee't oet 't bignskot komt, dan kom iej dr kot bieje. In 't Hollaans neumt ze wat de bign doot „knorren” en in „voarkn” zit 't ook in.

En dan 'n veerdn, dat is 't machtege geluud van 'n osn. In 't Fraans het dat deer „boeuf” en doar neumt e dus geduureg zinnen eengnen naam, alleeneg 'n betjen zwoardr en deepr as 'n meanske 't zol zegng. As disn klaank kot is, wordt e in 't Duuts eskreewn: „ö”. Zoo 't minne geachte leazrs al hebt kùnn

zeen, door ik dat neet. Disn klaank is 'n soort „u” en hef met 'n „o” niks oet te stoan. Doarbiej kuemp dat a'j ne laank wilt maakng duur nen „e” dr achtr, 't geet liekn op nen „oe”, wat 't neet is. En dan nog kù'j 'n streepken gauwr zetn as twee stipkes en dat is dit, da'j ze wat krachtiger oetsprekt, 'n moond wat wietr lùs doot en de lipn wat loat kruln. Prebeert 't mer ees: „a-à”, „o-ò”, „u-ù”. Dan mu'k dr nog bie'j zegng, da'k „ò” skriewe vuur 'n „o” van „knolle” teegnouwr 'n „o” „lop” (loopt), mer alleeneg as 't in 't Riesns aans is as in 't Hollaans en at e laank is en in 't Hollaans nen „ou” steet, zoas: „hòolt” (hout).

Zoovulle ouwr de letrs woer'k de geluudn van Riesn met skriewe, mer doar- met alleeneg wa'k dr nog neet. Wa'k neet veteald hebbe, is, da'k wal twenteg joar ewùsld hebbe, vuurda'k 't noar min zin har. Ne „fonetische spelling”, zoo 't ze dat oetdrukt, oet te zeukng was maklek genug, mer ik wol 't zoo hebm, dat 'r hoaste gin andre letrs of teekns in gebroekt wùrn as in 't Hollaans, mer dat toch al 't ampatte van de oetsproake van 't Riesns dr oet te leazn was. Noar minne meanege ha'k dat neet ear terechte vuurda'k dr op kùm um vuur 't Riesns alle „e” 's, dee't ze doar neet oetsprekt, d'r oet te goojn. De leu in 't Oosn van 't laand, biet non eenmaal de wùre of. 'n Noa- druk vaalt op 'n „klinker” en dan komt de „medeklinkers” dr vuur en dr achter zoo kot mueglek achtr mekaandr dr oet. Doar zit niks mer tusken as de loch dee't ze gebroekng munn um ze oet te kùnn sprekg. 't Leek wa ne tuewrsprùkke te wean, dee'k evuenn ha. Alle muegleke wùere woer'k met ha zitn te knoojn um ze good te krieng leutn zik non zoo met waejneg letrs duudlek opskriewn. 'n Poar za'k dr neumm. 't Riesnse woord vuur „ogen” is „oong”. Nen „e” doarbiejtusken zol alls in de warre maakng. Holl. „steken” is in 't Riesns „stekng”, 't zelde, „lopen” is „loopm”. Met nen „e” dr in zol dat worn „loopem”.

Oet dit leste woord is te zeen, da'k met 't votgoojn van dee „e” 's ook of mos stapm van wa'k wil neumm „de Hollaanse klinkerverenkeling”. 'n Klaank van 't Hollaanse „lopen” is laank, mer ze skriewt mer éénn „o”, umdat 't nen „open lettergreep” is, mer a'k dr de „e” oet gooje, is e dat neet meer en mu'k d'r ook wier twee „o” 's in skriewn. Net aansumme is 't met de „Hollaanse medeklinkerverdubbeling”. In 'n woord as „vallen” huer ie'j eeglek mer éénn „l”, mer umdat aans 'n „a” laank zol worn, munn dr twee stoan. In 't Riesns hoof dat neet: „valn”. Dee baejde dinge huert bie'j 't Hollaans, mer neet bie'j de Saksische dialecten. Zoo „doondrskoer” (onweersbui), „bekueklderije” (voor de gek houderij), „gafлтаand” (oorworm), „kealswoark” (mannenwerk). In al disse wùere en nog zovulle mear zol nen „e” dr bie'j tusken 't woord alleeneg onduudleker en onnuedeg lengr maakng.

Hiermet he'k oe de groonn woerumme o'k 't Riesns zoo skriewe a'k doo, oet de bàste 'doan en noar 'k hoppe he'k oe dr neet te vulle met veveeld. Mer um te komm tot mer „alleeshaejd” in 't skriewn van plat leek 't mij too, dat minnen langn stried met de geluudn van een van de bestbewoarde „platn” miskien van belang kon wean.

¹⁾ In wat deelen van Twente gebroekt ze de **ui** en de **ij** wa. (Red.)

't Vuurjaor komp

G. B. VLOEDBELD - ALMELO

Sint Agnes in 't land, sap in de plant! In Jannewarie zeej de eerste tekens a van 't ni'je lèven in de natuur. Mer dat ni'je lèven is nog na min, in Februwarie hef könnik Thialf vaak nog de teugels stewig in han, schoonwal de zun um dwas zit, want dee klomp elken dag 'n luk hoger.

Februwarie zeg:

Har ik de krach van Jannewarie, mien
breur
Ik leut de leu nog verklommern bi'j
't veur

Jao, Sprokkelmaond is van naturen nen onklaoren! Mer hee kan aait neet watte wa wil. Voort bi'j 't begin kö'j wa zeen, watte brengen zal, want

Lechmissen lech,
De boer wödt knech
Lechmissen donker
De boer wödt jonker

Lechmissen mag neet zunnig wèèn, anders wödt 't ne misse boel: „oop Lechmissen völ zun, dan vrös 't nog duur dik en dun.“ Mer al kan Februwarie 't vuurjaor nen helen zet tegen holen, vuurgood meuten kanne 't neet. De veugel weet dat ok wa. Den leewerk hef de meitied al in de butte en as de zun mer efkes duur 't wolkenloek kik, kanne 't neet langer hadden, hee geet de locht in en treust met zien vuurjaorsleed de jonge rogge, dee nog zo völ lien mut onder 'n snee oop 'n es:

Mooie greune winterzaod
Haarfsgeboren vuurjaorskind
Doek di'j vot, hool di'j kedaot
Want wat jonk is, wint

Hee hef te winter het zingen nog neet verleerd, den leewerk. 't Geet um völ better of as de toefvinke, den zienen oolen slag van vergangen jaor eerst nog wier leren mut. Hoog in de beum zitte te studeren: „Zie-zie-zie-“ veerder kompe de eerste dage nog neet, mer hee leert

har an en antlesten lötte 't triomfantelik schetteren duur zien territorium: „Zie-zie-zie-zwatjuu!“

'n Nettelkönnik dot vuur um neet onder, mer hee hoolt zik gedekt in de stroeweln. Ook de bi'jmeezen geewt meka wier bliede tied van 'n dag en as Sprokkelmaond oop de helfte is, kö'j de hooltdoewe a mangs heuren koeren: 'n oornd löt zien duufken weten, dat 't zeutjes an tied wödt um 'n stieken vuur 't nus oop te zeuken.

Hooge in de töp van de pöppeln zit grote klochen spraon conceert te geewen en dat kleenkt nog mooier, as 't carillon oet 'n St. Georgiustoren. Spraon zint veugel, dee van gezelschap hoolt, heel anders as geetelinge en liesters, dee meka neet luchten of zeen könt; mer mooi fluiten, dat doot ze wa, zee hebt jao ook 't vuurjaor in 'n kop, 't vuurjaor, dat er eer is a'j dènkt.

Wat zeg den dichter?

Non geet de wind zo koel en zacht
Den helen dag, den helen nacht
Aower de buske en weiden

★

Mi'j ducht al, de viulkes bleuijt:
Nen zeuten, zeuten rök den waei'jt
Aower de buske en weiden

★

Schoonwal i'j nog gen bleumken zeet
Toch is 't wisse: 't vuurjaor geet
Aower de buske en weiden

★

Pas oop! I'j hebt 't zo gaauw neet dacht
Of dao lig 't in volle pracht
Aower de buske en weiden!

Erratum

In het tweede couplet van het gedicht „Studie“ in ons vorige nummer (blz. 159) treedt discongruentie op tussen het subject en praedicaat van de tweede zin. I.p.v. „Blijft hem de dingen duister“ gelieve men te lezen: „Blijven de dingen duister“, Red.

H.P.G.

H.P.G. Gelderman & zonen n.v.
OLDENZAAL HOLLAND

SPINNERIJ
WEVERIJ
VERVERIJ

KATOEN
RAYON
RAYONVEZEL

A'j wies doot . . .
Koop iej bieje bakker SMEENK
oew stoet en brood!
Ook zien gebak is fijn bereid
All'ns is eerste kwaliteit.

GAOT 'T ES PREUW'N

J. W. SMEENK

Oelerweg 30 - HENGELO

goed spuitwerk

is nooit te duur!

Autospuitinrichting Bevelsborg

Binnenhavenstr. 68, tel. 4432, HENGELO

COÖP. ZUIVELFABRIEK

„DULDER”

SAASVELD

Boter- en Kaasbereiding

Coöp. Boerenleenbank

LOSSER

Telefoon 05423-271

Hoogenbosch
schoenen

betere kwaliteit
voor minder geld

ENSCHEDÉ, Marktstraat 14

HENGELO, Telgen 7

ALMELO, Grotestraat 20

Coöp. Zuivelfabriek
„DE SAMENWERKING“
ALBERGEN

Moo dee zeg: „Iej könt wa preuwn, dat 't botter van de
Saamwerking is; jong, wat naa lekker.”

'n Oold en degeluk adres veur
PUIKE GREUNTE is

Jaap Holtslag

Tuindorpstraat 120, HENGEL

Hansen-Zelten

Hoek Langestraat bij de stoplichten
ENSCHEDÉ

Blouses, Jumpers, Damesvesten
Rokken, Jasjes, Nylons

Het meest gesorteerde adres
Enorme keus. - Laagst in prijs.

Spölgood stelt elk keerd op pries.

't Dreumt van 't keenderparadijs

A'j wat neudig hebt, iej komt mer heur.

Ook keender wagens te kust en te keur.

G. FLOORS - Kinderparadijs

Willemstraat 35 - HENGELO

Het beste adres voor:

gedistilleerd, wijn, bier
likeur, limonade

Fa. Jac. Krabbenbos

Molenstraat 18 - HENGELO

een NIERS schoen
zal het beter doen

NIERS - ALMELO

Grotestraat 62

JOHAN BUURSINK (Enschede):

„Wiej bint nich verantwoord vuur 't nao-
geslacht a'w nich met 't materiaal, wa'w
nog hebt, doot wa'w könt!“

Kuiermiddag Twentse Schrieverskring

Zaterdag 26 januari j.l. kwam de Twentse Schrieverskring in Hotel Nationaal te Hengelo bijeen om een terugblik te werpen op het werk van de Kring in het afgelopen jaar. Tevens werden diverse plannen besproken voor 1957. Hoogtepunt van deze middag was een improvisatie door de heer Joh. Buursink uit Enschede over: „Experimenten met de moederspraak“, welke een interessante en leerzame gedachtenwisseling ontlokte.

ALGEMENE BEGRAAFPLAATS TE HENGELO, EEN VAN DE OUDSTE VAN HET LAND

Naar aanleiding van een lezing, op maandag 28 januari j.l. gehouden door Ir. F. J. Hulshoff Pol (Voorzitter van de „Vereniging Gemeenschappelijk Onderhoud“) in het Viosgebouw te Hengelo, noteerden wij de volgende interessante data:

De oude algemene begraafplaats maakte eertijds deel uit van het huis te Hengelo.

Het huis te Hengelo werd in 1457 door de Bisschop van Utrecht beleend aan Aleff van den Rutenberge.

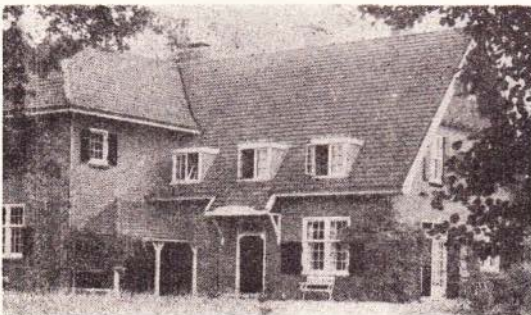
Nadien werd het huis bewoond door de geslachten Twickelo, Ripperda, Coeverden en Mulert. De bekendste heer van Hengelo was Frederick van Twickelo, bijgenaamd „de Rijke“. Hij overleed in 1545. Zijn grafsteen werd omstreeks 1850 van de oude begraafplaats overgebracht naar de oude kerk te Delden.

De kerk, behorende bij het huis te Hengelo, die op deze begraafplaats stond, kwam in 1828 in het bezit van de Ned. Herv. Gem. Omstreeks 1840 werd deze kerk gesloopt.

In 1830 verkocht de laatste heer van Hengelo (geb. 1799—† 1832) het huis aan Jan Dijk, de eerste burgemeester van Hengelo. Kort nadien werd het huis gesloopt.

De toegangspoort van het huis te Hengelo staat thans voor 't Stroot te Tweekelo, in bezit van de familie van Heek.

De boerderij, behorende bij het huis te Hengelo, stond nog in 1918 nabij de Deldenerstraat. De oudste aanwezige grafsteen op de begraafplaats dateert, voor zover bekend, uit 1625, ten name van de familie ten Segger.

't Museum Natura Docet te De-enkaamp trök in 't vergangen jaor boetengewoon völ volk, n.l. 16.056 bezoekers. 't Jaor tevoren was dit antal 12.728. De beste maanden waren ok now wier juni (3000), juli (5115) en augustus (4000 bezoekers).

KIRCH'S
Berconhuis
de Jaar met karakter

Haverstraat 23 Nieuwstraat 22
 ENSCHEDE HENGELO

Oew adres veur kleere

Twentsche Fourniturenhandel

J. Wagelaar & Zn.

Willemstraat 38. Tel. 5684, Enschede

Het adres voor kleermakers- en
 naaistersfournituren en
 -gereedschappen

Vlieseline, Dominator - Stikgarens, Drie-
 boompjes - Ribfix - Manchester en
 Perskussens, merk „Wagen“

*** J. Korte**
 SINDS 1884

uw specialist in Heren- en
 Jongensklleding en Modes

Marktstraat 4, Tel. 2927, ENSCHEDE

DE BESTE VLOER

„FLOORFLEX“

Oldenzaalse Bouwmaterialenhandel n.v.

MANLEU!

Draag iej leu 'n „konfektie“-model
 of is oew heur „naor maot“ 'esneden?

Nem 't letste en gao naor:

HERENKAPPER
 Leeuwerikstraat 11
 Hengelo (O)

Gerrit Wieffer

Laot griep of aander ongemak
 Oew nich te pakken nemmen
 Gaot naor miej too, de man van 't vak
 Dee 't ongemak kan remmen.

Drogisterij „TUINDORP“

H. E. v. d. HAAR C. T. Storkstraat 33
 tel. 3751 - Hengelo(O)

't Is de waarheid as ik zeg:

„Veur iets fijns naor Derkink, Oelerweg!“

OELERWEG 64 NIEUWSTRAAT 7-9
 telefoon 2857 telefoon 6752

Coöperatie
de Landbouw-coöperatie

van de boer
 door de boer
 voor de boer

NU voor de huidige leden
STRAKS voor U!

Coöp Landbouwersbank en
 Handelsvereniging - ALMELO

AUTOBEDRIJF

„KLEIJSSEN“
 ALMELO

PONTIAC
 OPEL

Het adres voor
 101% service

BORNSESTRAAT 132
 telefoon 2266 - 3355

MIDDEN-TWENTSE WOORDENLIJST

(J. W. M. Gigengack - Hengelo)

- haals**, keel. In 'n haals hebben: keelpijn hebben.
- haand**, hand. Op lossen haand hebben: niet op hypotheek hebben.
- haandholen**, verzorgen. (de haand anholen)
- haandtam(mig)**, ongehoorzaam; ongezegge-lijk.
- haanske**, handschoen.
- haar**, o.: hoog gelegen akkerland.
- ha(a)rop**, trek op; links; (Bij het mennen van paarden: ha(a)rop, ha(a)rum, stuurrop). Ook: ha(a)roet.
- haarshamer**, hamer, waarmee de op een in de grond geslagen pin (haarspit) rustende zicht door middel van slaan wordt gescherpt.
- hagen**, hagelwit maken; bleken; (zie ook: spinnen).
- Hagmeule**, watermolen in de omgeving Azelo. Plm. 1330 met name genoemd. Gesloopt plm. 1860.
- Hakkelbeernd**, (uit de sage): luie Bernhard, die niets liever deed dan jagen, en ook op zondag, terwijl ieder naar de kerk ging, het stropen niet kon nalaten. Toen zijn moeder op Kerstmis uit de nachtmis kwam, toog Bernhard, ondanks haar smeekbeden, weer op pad. Van deze jacht keerde hij niet terug en sinds die tijd moet hij blijven jagen zonder te rusten, tot aan de jongste dag. Het geblaf van zijn jachthonden en de schoten uit zijn geweer hoort men op de meest verschillende tijden.
- Een soortgelijke vertelling vormt die van Tüpis, de wilde jager, welke omstreeks Kerstmis met donderend geweld vanaf de Hakenberg in de Lutte naar de vlakke afdaalt, en daar de honden aan het blaffen en de vrouwen aan het gillen brengt. (Westf.: Hackelber(e)nd: wilde jager.
- Haksenvenne**, bijnaam voor Vriezenveen waar zich (volgens de overlevering) in de 14de eeuw — met verlof v. d. Graaf van Almelo — uit Friesland verdreven heksen vestigden. Nu nog heten de inwoners van Vriezenveen soms **Vennehaksen**: Veenheksen. (Waarsch. waren hoge waternvloed, of de twisten tussen de twee Friese partijen: „de Schieringers” en „de Vetkopers” oorzaak, dat in het midden der 14de eeuw vele Friezen zich hier kwamen vestigen. De huidige stadstaat is nog een mengelmoes van Twents/Fries.
- hamerzellen**, halsriem van een paardentuig.
- Hamölle**, watermolen in de omgeving van Haaksbergen. In 1331 met name genoemd. In de 17de eeuw gesloopt. Met de materialen van de Hamölle zou de Haaksberger mölle weer zijn opgebouwd (zie daar). In 1188 is er in dezelfde omgeving sprake van een Harremölle.
- hanen**, haan.
- hanenbieteri-j**, hanengevecht.
- hanenbult**, -en: één der gezamenlijke zandbulten in de omgeving Usselo.
- hangen**, haank, hung, 'ehangen: hangen.
- hangoor**, klein kind.
- happe**, mondstuk van een muziekinstrument.
- hapschere**, vrouwmens dat goed met de mond weet om te gaan.
- harbarge**, herberg.
- ha(r)dmelkig**, moeilijk te melken.
- haspel**, zie spinnen.
- haspelen**, op de haspel winden; onhandig te werk gaan.
- hassemassen**, met moeilijkheden kampen.
- hazenbenen**, lichamelijke afwijking.
- hazene(r)tte**, 'n hazene(r)t hebben: bang zijn.
- hebben**, hes, hef, har, ehad: hebben
- heebamse**, vroedvrouw (Duits: Hebamme)
- heed**, **heide** (Deens: hede)
- heedhekkelen**, brem; bezemkruid
- heedsteksen**, klein grijs (heide)-vogeltje
- heegaorn**, zie: spinnen
- hee-menneke**, (uit de sage): mannetje dat bij storm- en regenweer „hee hee” roept en op de schouder springt van degene, die dit geroep met de zelfde woorden beantwoordt. Het slachtoffer gaat steeds meer gebukt onder het groeiend gewicht van zijn gezelschap en wordt eerst wanneer hij zijn woning heeft bereikt door het manneke verlaten.
- heggelen**, hijgen. Wat heggelt den hoond
- heggenvrat**, heggemus of: basterdnachtgaal
- heidenpot**, -pötte: urn
- heisteren**, zich haasten om klaar te komen.
- hekkel**: hekel: kam waarmee gezwingeld vlas of hennep van de laatste scheven gereinigd werd en in fijne en grover kwaliteit werd gesorteerd. De row steet in de hekkeltaan: de rogge heeft de hoogte van de tanden van een hekel bereikt. Zie ook: lien.
- heksel**, haksel: fijn gesneden graangarven; (: paardenvoer).
- heksennus**, -te: een hoopje van gras- en strosprietten, vermengd met dorre takjes, door de wind opgehoopt in een vorkvormige boomtak en gelijkend op een verweerd vogelnest.
- heksenschöt**, spit in de rug; (Deens: hekseskud; Duits: Hexenschuss).
- helendals**, helemaal.
- hellig**, boos; kwaad; vertoornd.
- helligkop**, driftkop.
- hèlpen**, hêlpt, hólp, eholpen: helpen.
- helve**, steel (Westf.: helf; Eng.: helve)
- hemdrok**, borstrok.
- hèmelke**, -s: krekel (Duits: Heimchen).
- hemmelspeegelke**, sterretje.
- hèneg**, kalm, voorzichtig. Heneg an: kalm aan.
- heng**, hengsel.
- henne**, kip.

Het aangewezen adres voor Steunzolen volgens gipsmodel. Buikgordels, Breukbanden Corsetten. Elast. kousen.

Leverancier van alle ziekenfondsen

fa. H. v.d. Berg

Enschede

Orthop. instrumentmakers

Oldenzaalsestraat 75 - Telefoon 2543

Radio en Televisie
Erres - Philips - Blaupunkt

**RADIO
REDEMEYER**

Emmastraat 13, Tel. 3670, Hengelo

Mien'n man keek blij

En zee tot mij:

„Vrouw, wat smaakt dee KEEZE fijn

Dee is wisse wier van KASTELEIN.

B. J. KASTELEIN Oelerweg
Boter- en Kaashandel (bij de klok)
HENGELO

Een SPECIAALzaak in
Shawls, hoofddoeken
stola's, handschoenen
Vasana-nylons

is

Reefman

in de Nieuwstraat, Hengelo

G. M. v. Duin

Nieuwe Markt 10 b-c, Hengelo

voor: lichtdrukken
bestekken
foto-copieën

VLUGGE LEVERING

een foto van

ROOS doet het!

Grotestraat 41, Almelo

Voor Radio en televisie naar

Radio Nadorp

Deldenerstr. 47, tel. 2680, HENGELO

Voor al uw lederwaren
speciaalzaak

Stoelinga Nieuwstraat 23
HENGELO

De beste kees van de boerenstaand
Wocht oew in „Luilekkerlaand“

zuivelhuis **Luilekkerland**
Emmaweg 1 - Hengelo (O.)

Bult's slagerij

voor vlees en vleeswaren

Weemenstr. 12, HENGELO (O.), tel. 2752

W.W.W.

Westen

Woont

Weemenstr. 15

telefoon 3593 - HENGELO (O.)

Pas - Tunette - Corsetten en BH's

Puch-, Ariel-motorrijwielen
Lambretta-scooters

fa. J. H. BRUINS & zn.

OLDENZAALSESTR. 320, HENGELO (O.)

fa. Wed. J. Walhof
Glasslijperij

Beekstraat 29 - Hengelo (O.)

In de greuntezaak van Dikken

Weet ieder zik te schikken

Daor wo'j bedeend met aowerleg

Biej hem löp nooit nen klaanten weg

DIKKEN'S Groentehandel

DIESELSTRAAT 1 - HENGELO (O.)

**Machinefabriek
ARENS & ZN.**

tandwielen

Telefoon 3443, Perikweg 52, ENSCHEDE

1956 HEF TER NICH NAA VÖLLE VAN TERECH 'EBRACH

Dat zeer Tuffeltoon in de nach van oold op niej, doo hee op de trappen veur 't Hengeler gemeentehoes 't oolde jaor oet- en 't nieje jaor inluuden. 't Was dit jaor nen aanderen Tuffeltoon. Want 'n heer J. G. Varenhorst, den dit karwei al teen jaor opknaft, was seek. Vandaor dat 'n kleenzön van Hengelo's letste umreuper (de heer P. Horse- lenberg) dizze take zolange waornömmen hef.

Tuffeltoon har 't aower 't Sues-kanaal en 't hamsteren wat de leu deen. Aower de huuzenbouweriej en 't water dat slech was veur de tuffeln. Tot slot gaf e nog zien bescheed aower de „rock and roll-manie“. En daormet begunnen wiej 't nieje jaor. Wat 't brengen zal? Nums weet dat! Ok den midweenterhoornblazer nich op de foto hierneufs, wat 'n heer Varenhorst is. Mer de oolde en eenvoudige akkoorden, dee hee oetrach op zienen hoorn in de umgefing van de boerderije „t Liepke“ te Hengel kleunken wa hoopvol.

(Foto: J. Kreye, Hengel)

„Miene jong hef ne hoge betrekking,“ zee de boer, want ziene jonge was koetsier.

As de boer um ne koo richt, dan melkt 'n affekaot.

Men kan nen ossen wal in 't water drieven, mer nich dwingen dat e zöp.

„Ik begin d'r met van vuuten of an,“ zee 'n deef en hee stöl 't schaap, dat vlak bie 't hek stun.

Twënterlaand en -leu en -spraoke

REDAKTIE-RAOD:

Gerard Vloedveld sr., Almelo
(vuurzitter van 'n Twentsen
kreenk van Sassische schrievers)
Toon Borghuis, Oldenzel
Jan Wilmink, Hengel
Arend Lamm, Hengel
Adriaan Buter, Ensche, Goor
SAAMSTELLING:
TWENTSE SCHRIEVERS

Maondblad veur 't Twëntse volk

Officieel tidschrift van 'n Twentsen schrieversboond

Abonnemèntspries:
f 3.60 in 't jaor
Lösse nummers: 45 cènt

Verschienings-daota:

- 1) januari-februari
- 2) meert
- 3) april
- 4) mei-juni
- 5) juli
- 6) augustus
- 7) september-oktober
- 8) novèmber
- 9) decèmber

REDAKTIE en-
ADMINISTRAOTIE-ADRES:

Uitgeverij „Twënterlaand“
Kortenaerstr. 29 - Hengelo (O.)
Kuierdraod: K 5400-7987

Baank:
„De Twentsche Bank N.V.“
Postrekeningnummer: 820018

Foto op 't umslag: „Woolsum Laer“ (Leida); Hanter op Woolsum, de Lutte.

**BOERENLEENBANK
LATTROP**

verzorgt alle bankzaken

3⁰/₀ rente over al uw spaartegoed

Laot meer kuul'n, 't.löp wa lös
Ook as 't mangs ne haanddik vrös
Meer dan bie'j van 'n BERG zien'n heerd
Déé is de cènt'n dubbel weerd

W. T. v. d. BERG

Huishoudelijke artikelen, elekt, smederij
vakkundige bewerking,
Specialiteit: oliehaarden

Telef. 2534, Pastoriestraat 30, HENGELO

HOLLANDIA ONDERGOED

kousen, sokken, tricotages (tevens kousenreparatie)

MANUFACTURENHANDEL

H. J. BENNINK

Industriestraat 88

Hengelo (O.)

Vasana

de kous
met de
9 levens!

fa C. Dijkhuis
Haaksbergen

Henny J. van Egteren

C. F. Klaarstraat 18a, tel. 2365, Enschede

Lid van de Selectiegroep
van Nederlandse Dameskappers

Gediplomeerd dames- en herenkapper
manicure - pedicure

Schoonheidsspecialist

medisch gediplomeerd haarkundige

Tukkers. a'j oew èegen belang beseft
Kiek ie'j bie'j Van Merksteijn, want den hef't

v. MERKSTEIJN Tuindorpstraot
Hengel

Oew zaak veur ve'lichting, wasmachines,
stofzoegers, elektr. klokken, scheerapp. enz.

SPAARRENTE

3-3¹/₂⁰/₀

bij

Boerenleenbank DENEKAMP

Wat zas as dös was kas!

TASCHE

dut alles wat e kan um
oewleu naortevreanheed
te bedeenen

Keerls-,vrouwleu en keenderkleer'n

Manufacturen

Berre -en berregood

DEURNINGEN

Boerenleenbank
(tevens Spaarbank)

Wij behartigen
al uw
financiële
belangen

C. A. & V. V.

Veevoeders
Meststoffen
Brandstoffen
Zaai-enpootgoed

Tel, K 5402-201

FILMEN is niet alleen ons werk,
maar ook onze HOBBY

Foto PRINS HENGELO

Wij helpen u verder met uw filmerij

Het Wonder van Hengelo

Magazijn voor:

rijwielen-onderdelen en electra

Willemstraat 27, tel. 3913, HENGELO(O)

Automobielbedrijf

J. WARMINK

HENGELO (O)

Ziet onze nieuwste Austin (A 40, A 50,
A 90, A 105) en Bestelwagens

Automobielbedrijf
W. Noordegraaf

off.

dealer

HENGELO (O.) - telefoon 4444

As voort de weenter is ve'biej
En 't veurjaor kump in 't laand
Hef **WILMINK's** was- en ververiej
Ow almaal geern as klaant.

WASSEN STOMEN VERVEN
WILMINK

Telef. 3577. Beckumerstr 3
Telef. 4358 Brinkstraat 5a **Hengelo**

Depôts: Haaksbergen, E. v. Kranenbroek,
Zeedijk; Borne J. Vos, Azelosestr. 73; Almelo
Ootm.str. 347; Enschede: D.K.S., kousenrep.

Veur kousen. sökken, kneupe en
kousenreparatie

„Het Spinnewiel”

Tuindorpstraat 41. tel. 4994, Hengel

A. BRANDS & ZONEN
WONINGINRICHTING

Burgemeesterstraat 1, Enschede

Deventer SMYRNA-TAPIJTEN voorradig
300/400, 250/350, 230/300

Hoog POOL-karpetten in 7 maten voorradig

Effen KARPETTEN in 10 kleuren voorradig

TAPIJTTLOPERS in 90, 70, 57 en 50 cm.

IN ENORME KEUZE!

Sluis
VOOR OOG EN OOR!

Marktstraat 17 - Hengelo

Coöp Boerenleenbank, DELDEN

ALLE BANKZAKEN

SPOORSTRAAT 9, telefoon 0 5407-437

Timmerfabriek

HANNINK

HENGELO (O.) telefoon 3701

Levering van **kozijnen**
ramen
deuren
trappen enz.

voor utiliteits- en woningbouw

Voor al uw huishoudelijke artikelen
tuingereedschap en ijzerwaren

E. W. v. d. BROEK

HENGELO

Industriestraat 31 - telef. 3959

Twekkelerweg 128 - telef. 6991

Wee'j wa'j doot?

Koop bij **STUBBE**

oewen hood!!

Marktstraot 3 Hengel

In herenkostuums

en regenjassen

vindt u de
mooiste en
uitgebreidste
collectie bij

Tielkes
WEEMENSTRAAT 6
HENGELO

Kleedt U beter en beslist goedkoper!

OLDENZAAL

de zaak met meer
dan 50 toonkamers

Wij oew hoes opknapp'n
of oew èrve?

Gaot naar **VERSTEEG**

Dee hef hierveur

de beste vèrve

Molenstraat 20 - Hengelo (O.)

Voor medaille,
krans, tak of beker,
bij ons slaagt U zeker.

GROOTSTE SPECIAAL-
COLLECTIE IN TWENTE

Hoer
RIPPERDASTR. 2a
ENSCHEDÉ

speciaal
adres

muziek-
handel

**B
U
L
T**

Oldenzaal

MUZIEK INSTRUMENTEN

VOOR BETERE HERENKLEDING
HOEDEN EN MODES

oostvogel
sinds
1795

Grotestraat 63 - ALMELO

MAKELAARSKANTOOR

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Tel. 3041, Hengelo (O.)

VASTE GOEDEREN

◆ ASSURANTIËN

◆ HYPOTHEKEN

- Gunstig gelegen industrie-terreinen, ruime arbeidsmarkt.
- De grootste markt van Twente.
- Een prachtige omgeving.

INLICHTINGEN: STADHUIS RIJSEN

Tukkers..., mag ik effen 't woord?
Gooit ow gèld nig aoever boord
Tukkers... ak ow raon mag... spoort!!!
Gao'j daor almaol met akkoord?

Brengt dan ow
gèld naor de

Nutsspaarbank

Drienerstraote 26
Hengel

Boerenleenbank

Oldenzaal

3% rente

voor direct opvraagbaar spaargeld

de spaarbank voor iedereen

Formeltade
ideale
koffie-
melkU
proeft
de
roomVerkrijgbaar in flessen van 230 gram (36 cent)
en 400 gram (52 cent)VERKOOPKANTOOR „Multifarm”
BOEKELO

't Is' n bewies
in 't VLEESPALIS
koch men de beste kwaliteit
veur de laagste prijs.

Gebr. van Gelder

Deldenerstraat 29, Tel. 2280, HENGEL

HUISHOUDTEXTIEL
VOERINGSTOFFEN
JAPONSTOFFEN

D. Jordaan & Zonen
Textielfabrieken N.V.

HAAKSBERGEN

Coöperatie

is het allens umvattende woord
veur ne organisatie dee allenig
de 'belangen' van eur leden op
't oog hef, want . . . winstbejag
kan' nooit eer doel wèen; van
daor eer naam:

„VOLKSBELANG“

met eer devies:

„NICH UM 'T GEWIN
MER VEUR 'T GEZIN“

Coöperatie „Volksbelang“

Haaksbergen*Bij ook al lid?*

En motorrijwiel, scooter of bromfiets?
Het grootste rijgenot verschaft U:

NSU

prijzen van aff 475.-

Importeur:

J. Huiskes

tel. 401, DELDEN

Lekk're en gezonde
pankooke, met mèl van
de Grutter oet Boorne

*

Erven ten Cate – Borne

Ginne Twènt, den

Heidemann nich kènt

Veur bettere waarmte deur
centrale ve'waarming
met öllie of kollen
de an'eweez'n leu

OLDENZAAL - Boterstr. 13-15
Tel. K 5410 - 377, 1008